

BELDEN, N. DAKOTA.

Kesäinen tervehdys kaikille raatajaisiskolle ja kärsimysoverille. Eipä vain uskalla muut tarttua kynään ja kirjottaa uutisia Beldenistä. Kotitansa minä sitten töhertää taas.

Kulvuus näyttää taas uhkaavan tänäkinnä kesänä, samoin kuin kahdena edellisinäkin kesänä, joten maanviljelijän mielet ovat ikävät ja huolestuneet.

Kesäjuhlat kuitenkin aikoo s.s. osasto viettää juhannukseksi Kanaan-kodilla. Sinne koitetaan saada ohjelmaa monesta sortista. Laulukööri harjoittelee ahkerasti, että kerrankin saadaan kuulla oikeita lauluja.

Koitetaanpa saapua silloin joukolla haalille ja jätetään ne riidanalaiset haalijutut silloin kotia ja ollaan niinkuin veljet ja siskot kansaanaan.

Ranskasta sotakentältä saapui kotiaan joku viikko takaperin Eli Laukalan vanhempiensa ja sukulaistensa suureksi floksi, aivan terveenä vaikka hän on ollut jonku aikaa taistelurintamassakin. Eli Laukala oli ainoa suomalainen Beldenistä, joka joutui sotapalvelukseen toista vuotta sitten.

Emännät myös ovat koittaneet täyttää herran käskyn, lisäämällä kylämme väkilukua nykyisin. Hulda ja Saunteri Niemen talossa on syntynyt poika; Aina ja Väinö Husalle syntyi tyttö 23 p. toukok. Sofia Husa lahjotti Ivarille tyttärensä 4 p. kesäk. Ollisipa näidenkin pienoisten elämänjuoksu niin valoisa ja ihana, kuin oli ne kesäammut, jona he syntyivät. Ja laulaukta heilähteli aina niin suloisesti elämänsä varrella, kuin kailkui lintusten laulu silloin kun he ensi kerran tämän mailman valon näkivät. Mrs. Lisi Kyllöselle syntyi myös poika 7 p. kesäk. Tämä pieni poikanen oli jo syntymässä orpo. Isänsä kuoli viime syksynä siihen rauvoavann kulkutautiin.

Sairautta on myös täällä ollut. Kolutustauti eli reumatismi on vaivaannut lämpymistä ilmoista huolimatta.

Telle emännät, jolle ei tule Tovertarta ja kuulutte osastoon ja olette niiden puolella, jotka ovat todella sosialisteja, tehkää mitä velvollisuutenne vaatii. Nekin koittavat tilata, jotka ovat suuntaajuttujen takia joutuneet pois puolueesta. — Aino H.

GLENDEN, CANADA.

Kesämen tervehdys kaikille Toverittaren lukijolle. Tuulinen on ollut tämä kevät, niin että kevätkyivöistä on odotettavissa huono sato, jos ei pian saada virkistävää sadetta.

Suuret juhannusjuhlat toimii Salmon Armin suomalainen järjestö 28 päivä kesäkuuta, jossa tulee olemaan paljon arvokasta ohjelmaa, m. m. Selvin toverit ovat lupautuneet tuomaan erittäin hauskan kappaleen nimeltä "Kotivulan kihlajaiset". Ja uskallanpa vakuuttaa, että tuon kappaleen osat ovat siksi hyvissä käsissä, että varmaankin saadaan nauraa vilkko jällestäkin päin. Glendistä tulee pieni kappale nimeltä "Passaripoika" ja tietenkin runoja ja lauluja. Ja onpa tuolta naapurista kuulunut jo pitemmän aikaa hiljasta nyrkin koputusta. Tässä eräänä iltana pistäydyn F. Kytömaan luona ottamassa selkoa tuosta patuksesta. Siellä toveri Kytömaa hiki piissänsä painoi lehteään, nimittäin "Nyrkkiä", jolla hän myöskin tulee iskemään noissa juhannusjuhlissa. Siis tulkaa ilkelä ja kaukaa nauttimaan kesikesän juhlasta.

Canadalaisia sotilaita tulee takaisin joka viikko tuolta Europan sotakentältä. Eräs sotamies oli saanut siellä niin kovan halun hävittää omaisuutta, että kuuluu repivän ja polttavan omia housujaan.

Lopuksi toivon kaikille tovereille kestävästä taistelutarmosta tässä suuressa köyhälistön vapautusliikossa. Toveruudella, — Matja-Täti.

LAURIUM, MICHIGAN.

Paljon olemme tehneet ja toimineet sen jälestä kun viimeksi olen toimistamme selostanut Toverittaren palstoilla. Mutta enempi näyttää vielä olevan tekemättä, päättäen siitä innosta, toiminnan monipuolisista puuhista ja valmisteluista.

Meillä on nyt oma kokoushuone

ollut jo toista kuuta ja toimintamme on siellä toimittu. Haalla on korjattu ja kunnostettu kaiken aikaa ja yhä vielä riittää korjauksia. Mutta toimittu silti on yhtämittaa iltamia, puhetilaisuuksia ja niin pois päin. Tov. Elis Sulkanen puhui täällä kolmena iltana ja Sanna Kannasto on jo ollut kerran puhumassa ja seuraavan kerran hän tulee 28 p. kesäkuuta. Silloin on puhe lapsille ja vanhemmillekin, jotka voivat kokoukseen tulla kello 2. Koottakaa nyt vanhemmat pitää pyhänä velvollisuutenaan johdattaa lapsenne saamaan jotain sellaista pohjalasta itselleen, joka on heidän vastaiselle elämälleen ehdottomasti tarpeellista. Myös vanhemmat itse voivat saada opastusta ja lisäopetusta kasvatuksessa. Kuten teistä ehkä monasti tuntuu, on lasten kasvatus aivan liika valkea ja ylivoimainen työ. En tiedä onko muille, kuitenkin se on minulle.

On ikävä tietää että ympäristö on sellaista kun se on. Niin pian kun panee lapsensa koulun mukaan oppimaan sivistystä, niin saapi huomata niissä kaiken riettauden jälkiä. Kaikki kaunit kasvatus teoriat eivät merkitse mitään, kun saat tietää noilta pieniltä viattomilta lapsiltsi kaiken sen ruman mitä he oppivat koulureisullaan. On enempi kun ihmeellistä mistä toiset samanlaiset lapset ovat kaiken sen saatan kasanneet varastoihinsa; ja isommat osaa karttaa vanhempiensa, mutta pienemmät avomielisesti kertovat mitä se tai tuo poika sanoi. Meillä siis ei ole muuta neuvoa kun koettaa saada lapsemme ymmärtämään mistä johtuu erilaiset mallmankatsomukset; luoda lapsillemme oma kasvatussystemimme, koettaa kehittää ja kasvattaa heitä työläisten mallmankatsomuksen tuntemiseen. Me emme voi saada nykyistä sivistystasoa nousemaan kokonaan ympärillämme yhtäkkiä, sillä se vaatii yhteiskuntaolojen muutamista sellaiseksi, että hyvälle ja kaunille lainataan huomiota. Nyt on dollaripolitiikka voimassa, joka ei tunne eikä tunnusta ihmisyyden periaatteita muualla kuin jonkun kansallispuhujan sanahelissä.

T. k. 28 p. on sitte vielä illalla puhe täyskasvuksille, kenties osasto hommaa ilmatat siksi illaksi. Sitten on vielä 2 päivää heinäkuuta myös päivä- ja iltaluennot.

Sanna Kannasto on tunnustettu parhaaksi puhujaksi meikkäläisten keskuudessa, joten kannattaa saapua kuulemaan läheltä ja kaukaa, sillä tieto on valtaa ja tietoisuutta me tarvitsemme luokkamme vapautusliikossa.

Osasto myöskin päätti viettää avajaisjuhlat kesäkuun 21 ja 22 päivinä. Avajaisjuhlat ovat niin monipuoliset kuin se suinkin on mahdollista. Kaksi näytöskappalettakin on harjoituksen alaisena, mutta niistä ei ehkä ehdi tämä luettavaksi ennen juhla, joten ei siitä tämän enempää.

Sitten on alusen kesäjuhlat 29 p. kesäkuuta, South Rangella, johon osasto on päättänyt ottaa osaa. Vaikeuksia kylläkin on osanottoon matkan pituuden vuoksi, mutta ne menee jotka pääsevät, ne ei, jotka eivät pääse. Hancock olisi ehkä ollut keskipiste, mutta ehkä ei ollut hyvä saada juhlapaikkaa. Nämä juhlat panee toimeen kaiketi aluejärjestö varojensa kartuttamiseksi, joten varat joutuvat oikeaan paikkaan, ettei mene kuten vappujuhljen tulot, kuuman ilman lietsomiseen. Lukessani vappukomitean tilejä tulin ajatelleeksi, etteipä olisi kannattanut puffata. Mutta mennyt on mennyttä, vastaisuudessa täytyy ottaa paremmin selvää, milloin kirjavat on ohjaksissa, milloin sosialistit.

No joo! Seuraavat viikot oltaan taas niin toimessa, ettei jouda ehkä aina iltastakaan syömään, kun kello

7 pitää jo olla haalilla ja montakin kokousta on samana iltana. Mutta sitä tyytyväisempiä sitte oltaan, kun on saatu jotain toimittua. Koottaanpa puskea tarmolla eteenpäin, että saisimme "tinoja" kokoon, sillä haalimme on velkana ja korjauksiin myöskin mense huomattavia summia.

Käsityöseurakin tarvitsisi perustaa, mutta näyttää että ainakaan illat eivät jouda sen toimintaan. Miettikääpä, jos iltapäivä olisi niin joulilaista, jolloin ehtisi saapua. Tämä on vain sellainen alustava ehdotus, jokaiseen punnittavaksi siihen mennessä, kun sellaisen perustamisesta tulee kysymys.

Lentsuakin on vähin sairastettu, vaan tällä paikkakunnalla ei ole paljon kuollut siihen.

Terveiset taas. — Anni.

ESTER LINDBERGIN MUISTOKSI.

(Kirj. ja lausnut Esterin haudalla J. Latvia) 31, 5, 1919.

Väsyit kesken, uljas työläislapsi, Vasta elosi polku sun alulla oli! Kalvava tauti, aukeavan elosi murei, Taittoit kukan keskeltä nuoruuden kukulstavann.

Nuoruuden keväästä herttaisesta etnauttia saanut,

Syksyinen halla, kun keväisen talmen jo

Tuonelle taittoit. — Aina kehdestas alkain

Ohdakkeita raatelevia tiellesi vaan laittoit.

Itkee äiti, itkee isä, itkee siskot ja velkot.

Pois nyt häipyi tuonen multaan sisko armas meiltä.

Sammui silmä nuoren voiman, toivo vanhempien,

Uupui, väsyi kuolon syliin sisko taiston teiltä.

Olit lapsi köyhälistön, kehdestast asti.

Kuljit alla punavaatteen. Opit sisko — sankar' aatteen.

Joukossa proletarienin elon aamus lyhyen vielit.

Tietoa etsit, vapauden aamuun työkennellä mietit.

Elosi aamuun huodon kuulit tuskaisen yöstä,

Joukomme kituu, kuolee tuhansia tietämättömyyden yössä.

Keskellä riiston, tulisen ja tuiman saallistaan,

Kurjuus Tuonen viljaa suurta kasvattaa.

Se kätes' tarttumaan sai taiston kalpaan.

Yhteensittymisen punakukkaa kasvattain.

Siks' muistos' aamu, ei unhoitu nyt yöhön —

Se ripeähän kutsuu meitä vapauden työhön.

Saa unta rauhaansa nyt turpeen alla, Me vielä taistelemme mailmalla.

Siks' kunnes murskaantuupi valheen valta,

Ja työnorjat vapautuu kahleittensa alta.

Sun haudallasi tuulet vapauden virttä laulelee,

Luonto vapaa kukkia kummulle nostelee.

Niit' estäit ei voi vallat vääryyden, itämästä

Niin kerran nousee vapauskin, sit' ei mikään estä.

Siis hyvästi jää! Tää tervehdys on viimeinen,

Joukosta toveriden, jotka taistelua jatkaa!

Et' poistuis' kerran turmion valta, ja elonaamun

Köyhälistön lapsikin voi nähdä kurjuuden alta.

Nux Rautapillerit

Ihmeellinen lääke yleiseen heikontumiseen ja väsymiseen tunteeeseen: alakuloisuus, pahat unet, hermostuminen, huono ruokahalu, heikko ruuansulatus, umpitauti, pahanhajuinen henki, paha maku suussa, pääntauti. Nux Rautapillerit yleisrakentaa voimaa ja elinvoimaa.

Nux rautapillerit on varmasti taattu. Täydellinen tyydytys. Ellei, niin saatte rahanne takaisin. Nux Rautapilleri on yöspantu lasipurkkiin 100 marjaa purkissa, hinta \$1.00 yhden kuukauden hoito eli \$5.00 6 pulloa, kuuden kuukauden hoito.

Saatanava ainoastaan

Hellbergin Apteekissa Astoria, Ore.

Kirjevaltto voi tapahtua: Hellberg Drug Co., 279 W. Bond St., Astoria, Ore.

HUOMAUTUS! Tarvitessanne apteekkiä kuuluva tavaraa, voitte tilata niitä samalla osotteella. Maksan postikulut.

VALMISTAKAA VIRVOITUSJUOMANNE KOTONA

150 eri virvoitusjuoman valmistamisohjeet, jotka on laatinut expertti, kaikki yhdessä kirjassa. Käy hyvin kaupaksi. Asiamiehen ansaitsee \$200.00 viikossa. Lähetätkää 75 senttiä niin saatte kirjan ja erikoiset asiamiesohjeet. Kirjoittakaa osoitteella:

BUYERS EXPORT AGENCY
(Ainoat välittäjät.)
41 New St., NEW YORK CITY

SUOSITTELEMME AJURI- LIKETTÄMME!

Olemme aina valmiit palvelemaan teitä kaikenlaisella ajuriliikkeen alan kuuluvalla työllä.

SEABORG TRANSFER CO.
Puhelin 466. Astoria, Ore.

Katkeran surun murtamana ilmoitamme, että hellästi rakastettu tyttäremme

Ester Ingeborg

kuoli 29 p. toukok. klo 2.25 aamulla, sairastettuaan pitemmän ajan kalvetus- ja rintatautiin. Hän oli syntynyt Suomessa, Helsingissä helmikuun 22 päivä, 1901, ja oli kuollessaan yhdeksännellätoista ikävuodella. Suureksi suruksi äidille, isälle, yhdelle siskolle ja velkolle sekä lukuisille sukulaisille ja tovereille tässä maassa ja Suomessa.

Hilma (o.s. Malm) ja Fredrik Lindberg Toronto, Canada.

Et' nuoruuden keväästä herttaista etnauttia saanut sä unkenaan. Syksyinen halla kun keväisen taimen jo elon alussa Tuonelle taittoit, ain' kehdestast asti vaan ohdakkeita tiellesi laittoit.

Itkee äiti..... itkee isä..... itkee sisko..... velkko. Pois nyt häipyi Tuonen multaan nuori voima, toivo vanhempien ja toivo proletariaatin. —

Sun haudallasi luonnon vapaat tuulet vapauden virttä laulelee — ja luonto vapaa — kukkia sun haudallasi nostattaa, — jolt' estäit ei voi vallat vääryyden, ne nousee myöskin päälle köyhän hautakummun.

Katoamattomat toverilliset kiitokset lausomme Toronton s.s.-osastolle seppelestä, sekä niille tovereille, jotka ottivat osaa tyttäremme hautaukseen ja kukilla muistivat, ja Esterin ikätoveruus-työille, jotka hänen haudallaan laululla hänet hyvästi jättivät ja kantoivat haudan lepoon.